

افزایش ۶۶ درصدی بارش‌ها در سال زراعی اخیر نسبت به بلندمدت/ نیاز آبی استان به میزان ۱۴۶.۶ درصد تأمین شده است

مدیرکل هواشناسی استان می‌گوید، بارش‌های استان در سال زراعی جاری نسبت به بلندمدت ۶۶ درصد افزایش یافته است.

به گزارش خبرنگار **مرآت**، در روز چهارشنبه هفته گذشته بخش نخست گفتگوی مرآت با مدیرکل هواشناسی استان سمنان را از نظر گذراندید. **(اینجا بخوانید)** در بخش اول، پیرامون چرایی تأخیر در تکمیل ساختمان هواشناسی فرودگاه‌های سمنان و شاهرود، خشکسالی در ۸۴ درصد از مناطق استان و افزایش و کاهش دما در فصل جاری نسبت به سال گذشته و بلندمدت گفتگو کردیم و در بخش دوم از خشکسالی آغاز می‌کنیم، با وضعیت بارش‌ها ادامه می‌دهیم و بحث را با پیش‌بینی اوضاع تابستان امسال خاتمه می‌دهیم.

بی‌مقدمه شما را به مطالعه بخش دوم این گفتگو دعوت می‌کنیم.

مرآت: جناب مصطفوی! بحث پیشین را با موضوع خشکسالی به پایان بردیم. اشاره کردید که چنانچه بارش‌ها همچنان مطلوب باقی بماند و شیوه‌های درست هدایت روان‌آب‌ها مورد توجه قرار بگیرد، می‌توان به جبران خشکسالی طی ده سال امیدوار بود. اما چوب‌خط خشکسالی دقیقاً کجاست؟ در واقع از چه نقطه‌ای به بعد خواهیم گفت خشکسالی به پایان رسیده است؟

زمانی می‌توانیم بگوییم خشکسالی به پایان رسیده که ذخیره سفره‌های آب زیرزمینی ترمیم شده باشد.

به دلیل تغییر اقلیم، الگوی بارش در کشور تغییر کرده است

مرآت: مدیرکل پیشین هواشناسی استان، یکی از دلایل اندک بودن بارندگی‌ها در شرق و شمال‌شرق کشور را کوتاه بودن سیستم جوی عنوان کرده بودند که بارندگی را به این نواحی منتقل می‌کند و این سیستم تمام انرژی‌اش را در نواحی غربی و شمالی تخلیه کرده و لذا گسترشی به سمت نواحی شرقی ندارد. آیا این الگو دستخوش تغییر شده است؟

الگوی بارش در کشور به دلیل تغییر اقلیم، تغییر کرده است. چنان‌که اشاره کردم نوع بارش‌ها و بازه زمانی آن نیز به همین سبب تغییر کرده است. استان ما تقریباً در بخش شرقی کشور قرار دارد و تمام سامانه‌ها و سیستم‌هایی که وارد کشور می‌شود برای رسیدن به استان باید مسیری را طی کنند و از منبع رطوبت دور می‌شوند و طبیعتاً میزان بارش نسبت به استان‌های حاشیه زاگرس کمتر می‌شود.

سیستم‌هایی که از مدیترانه، دریای سرخ و خلیج فارس می‌گذرند، معمولاً پربارش‌اند

معمولاً سامانه‌هایی که روی استان ما تأثیرگذار است شامل سامانه‌های شمالی، شمال‌غربی، غربی و جنوب غربی و در تابستان‌ها گاهی سامانه مونسون جنوب شرقی می‌باشد. سیستم‌هایی که از روی منابع رطوبتی نظیر دریای مدیترانه، دریای سرخ و خلیج فارس عبور می‌کنند، سیستم‌های پربارشی هستند. این سیستم‌ها به صورت مورب به سمت استان ما حرکت می‌کنند و سبب بارش‌های مطلوبی در استان می‌شوند اما سیستم‌هایی که از شمال و شمال‌غرب می‌آیند، بارش‌های اندکی را سبب می‌شوند.

در برخی مواقع ادغام سامانه‌ها، نظیر سامانه‌های سردی که از شمال می‌آیند و سامانه‌های پررطوبتی که از جنوب می‌آیند، سبب بارش‌های سنگینی می‌شوند؛ کما این که در سال گذشته شاهد بارش برف سنگین در رضوان یا بارش‌های سیل‌آسا در برخی دیگر از نقاط استان بودیم. در مجموع بارندگی‌ها در سمت غربی و جنوبی بیش از بارندگی‌ها در سمت شرقی استان است. مرآت: استان سمنان به لحاظ حجم و درصد بارش، در بلندمدت، در کشور در چه جایگاهی قرار دارد و چندمین استان کشور است؟

به لحاظ بارندگی در بلندمدت، استان سمنان، با بارش میانگین ۱۱۰ میلی‌متر، بیست و نهمین استان کشور است؛ پس از استان سمنان، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان قرار دارند. این وضعیت به هر حال تابعی از شرایط اقلیمی ما نیز هست؛ در شمال استان، رشته‌کوه البرز واقع شده و قسمت‌های جنوبی استان ما نیز کویری است و بارش‌ها از شمال به جنوب کاهش می‌یابد.

افزایش ۶۶ درصدی بارش‌ها در سال زراعی اخیر نسبت به بلندمدت

مرآت: طی یکسال گذشته مجموع بارش‌ها در استان سمنان چند میلی‌متر بوده و نسبت به دوره آماری بلندمدت چند درصد کاهش یا افزایش داشته است؟

ما بارش‌ها را در سال زراعی مورد ارزیابی قرار می‌دهیم. از یکم مهرماه ۹۸ تا نوزدهم اردیبهشت‌ماه ۹۹، در کل استان ۱۶۱.۱ میلی‌متر بارش داشته‌ایم. در سال ماقبل، در بازه مشابه، ۱۴۳.۸ میلی‌متر بارش داشته‌ایم. بارش‌ها در بلندمدت نیز ۹۷.۴ میلی‌متر بوده است. بنابراین در سال زراعی اخیر، نسبت به بلندمدت، شاهد افزایش ۶۶ درصدی بارندگی بودیم و بارندگی‌ها در سال زراعی اخیر نسبت به سال ماقبل نیز ۱۲ درصد افزایش داشته است.

به واسطه این بارندگی‌ها، نیاز آبی استان به میزان ۱۴۶.۶ درصد تأمین شده است. بیشترین بارش‌ها در سال زراعی اخیر، با ۳۱۶.۵ میلی‌متر مربوط به شهرستان مهدیشهر و کمترین بارش‌ها با ۱۲۰.۹ میلی‌متر مربوط به شهرستان سمنان بوده است. از نظر بلندمدت نیز دامغان کمترین درصد بارش‌ها را داشته است و آرادان بیشترین درصد را.

بیشترین سرعت باد در یک دهه اخیر در کدام نقطه از استان ثبت شده است؟

مرآت: بیشترین سرعت وزش باد در یک دهه اخیر در کدام نقطه از استان ثبت شده است؟ به طور کلی، مدل‌ها از کاهش تندبادها در حال حاضر حکایت می‌کنند یا باید در انتظار افزایش تندبادها باشیم؟

بیشترین سرعت باد، ۴۴ متر بر ثانیه، معادل ۱۵۸ کیلومتر بر ساعت، سال ۹۲ و در میامی ثبت شده است. در دامغان نیز تندباد با سرعت ۳۶ متر بر ثانیه معادل ۱۲۹ کیلومتر بر ساعت در دامغان در سال ۸۸ در دامغان ثبت شده است. وقتی تغییر اقلیم ایجاد می‌شود، طبیعتاً بادها و رعدوبرق‌ها بیشتر می‌شود اما مدلی نداریم که حکایت از کاهش یا افزایش تندبادها داشته باشد. مرآت: امسال و به خصوص تابستان را چطور ارزیابی می‌کنید؟ آیا با تابستان گرم‌تری روبرو خواهیم بود؟

بر اساس پیش‌بینی‌های فصلی، تابستان امسال نسبت به بلندمدت، یک درجه گرم‌تر خواهد بود. صحت این برآورد، ۶۰ تا ۷۰ درصد است. بارش‌ها در فروردین و اردیبهشت ۱۰ تا ۴۰ درصد بالاتر از حد نرمال بوده است. در خرداد بارش‌ها در حد نرمال خواهد بود. مرآت: سخن پایانی شما را می‌شنویم.

اگرچه بارش‌ها در دو سال اخیر مطلوب بوده است؛ اما این امر دلیلی برای رعایت نکردن الگوی مصرف آب در بخش‌های خانگی، صنعتی و کشاورزی نیست. لازم است تدابیری اتخاذ شود تا از هدررفت آب حاصل از بارش‌ها جلوگیری شود. با توجه به گرمای تابستان، مسئولان امر باید مدیریت مصرف بالای برق و آب را در نظر داشته باشند. در مجموع ما نمی‌توانیم اقلیم را تغییر دهیم، این ما هستیم که باید با اقلیم سازگار شویم.

مرآت: بابت وقتی که در اختیار ما قرار دادید، سپاسگزاریم.

من هم از شما و همکارانتان تشکر می‌کنم.